

Uniwersytety dla Oświecenia

My, przewodniczący i przedstawiciele Konferencji Rektorów Austrii, Chorwacji, Czech, Niemiec, Włoch, Polski, Serbii, Słowacji, Słowenii i Szwajcarii, zebraliśmy się dziś w Wiedniu, aby dyskutować o roli, jaką uniwersytety powinny odgrywać we współczesnych społeczeństwach.

Wyrażamy naszą silną wiarę w podstawowe wartości szkolnictwa wyższego, które odzwierciedlają osiągnięcia oświecenia. Wolność akademicka i uczciwość badań i nauczania, autonomia instytucjonalna, znaczący udział studentów i wydziałów w zarządzaniu oświatą, oraz odpowiedzialność publiczna za szkolnictwo wyższe są kluczowymi elementami jego funkcjonowania i rozwoju. Chcielibyśmy raz jeszcze pokreślić znaczenie podstawowych zasad *Magna Charta Universitatum*, a w szczególności wagę podejścia holistycznego do kształcenia przyszłych pokoleń, poprzez wspieranie ich fizycznego, psychicznego i intelektualnego rozwoju.

Będziemy zdecydowanie wspierać dalszy rozwój tych podstawowych wartości szkolnictwa wyższego, a także wzmacniać nasz dialog, ze szczególnym uwzględnieniem wspólnych doświadczeń, zarówno w obrębie Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego (EHEA) i poza nim. Ponadto podkreślamy wkład, jaki instytucje szkolnictwa wyższego wnoszą do społeczeństwa, promując porozumienie między kulturami, politykę równego dostępu, zaangażowanie obywatelskie i edukację etyczną, a także poszerzanie odpowiedzialności społecznej.

Zachęcamy nasze rządy do wspierania instytucji szkolnictwa wyższego w wypełnianiu tej podstawowej roli i pielęgnowaniu tych podstawowych wartości, poprzez zapewnienie odpowiednich zasobów i ram prawnych. Wzywamy również rządy, aby zapobiegły wszelkim formom podważania niezależności badawczej, również w dziedzinie badań artystycznych i współtworzenia artystycznego, oraz autonomii instytucjonalnej.

Jednocześnie wyrażamy zaniepokojenie rozwojem, w Europie i poza nią, takich sytuacji, które zagrażają demokratycznemu charakterowi naszych instytucji i społeczeństw. Propaganda post-prawdy coraz silniej kształtuje opinię publiczną i debatę polityczną, osiągając nowy wymiar dzięki mediom społecznościowym. Społeczna dezintegracja i konflikt wzmacniają nieustanne kwestionowanie demokratycznych zasad. Nasze obawy nasilają się na tle rosnących nierówności, nacjonalizmu, populizmu, rasizmu, antysemityzmu, nietolerancji, polaryzacji i radykalizacji, a także pseudo-nauki, pseudo-faktów i innych zagrożeń dla kultury demokratycznej i naukowej.

Jako przedstawiciele instytucji szkolnictwa wyższego, tych filarów społeczeństwa i demokracji, staramy się zapobiegać i przeciwdziałać tym zmianom. Pozostaniemy czujni i wzywamy nasze rządy do zapewnienia, że środki polityki krajowej zagwarantują osiągnięcie tych celów za pośrednictwem silnego zaangażowania na rzecz Europy opartej na ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

Wiedeń, 13 grudnia 2018 r.